12de JAARGANG CURACAO DEN 30n. MAART 1895 N° 587

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali tur dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cad regel mas fl. 0,07½.

Een edele werkkring.

De naam van Don Bosco, den grooten apostel dezer eeuw, den Vader der weezen en verlaten kinderen, wordt op het oogenblik in elk werelddeel met eerbied genoemd. Zijn volgelingen, de Salesianen, zetten thans over vijf werelddeelen glorierijk het werk voort van hun Stichter. Ook in ons Werelddeel hebben zij reeds menige stichting en zijn er, ofschoon doorgaans onopgemerkt, niettemin de onvermoeide voortplanters eener beschaving, die het zich niet schaamt gevestigd te zijn op de onvergankelijke beginselen, welke Columbus hebben geleid, Las Casas bezield.

Wiens geest, tot afkeerig wordens toe, het bloedige spel heeft gevolgd der binnenlandsche politiek in de Republieken van Amerika, die ondervindt een gevoel van bekoming, verkwikking, verheffing, wanneer hij een blik mag slaan op den rustigen arbeid dezer vrome en vroede mannen, die de ontferming en zelfverloochening stellen tegenover de harteloosheid en de zelfzucht der staatkunde en tegenover het „Oog om oog, tand om tand !", de werken der Christelijke naastenliefde.

Er gaat hem een troostrijk licht op! Achter de eerzuchtige woelwaters, die de kussens, achter de hebzuchtige, die den sleutel der schatkist begeeren, bemerkt hij een ander, gezonder, edeler deel der bevolking, dat vooruitgang en welvaart verwacht van godsdienst en verbetering der zeden en dat daarom mannen als de Salesianen met open armen ontvangt en krachtig steunt.

Uit de nevelen des twijfels rijst hem dan, schooner dan ooit, het onwrikbare geloof aan Amerika's grootsche toekomst.

Maar de veelzijdige arbeid der edele zonen van Dom Bosco is daarenboven zeer geschikt andere nevels te doen verdwijnen, die nog wel eens het oordeel van overigens achtenswaardige menschen verduisteren, als er sprake is van de verhouding van priesters en kloosterlingen tegenover vooruitgang en beschaving.

Een en ander verklaart den lezer, waarom wij gaarne de eerste plaats geven aan het volgend ons van gewaardeerde zijde toegezonden stuk, dat ons een kijkje vergunt op den werkkring der volgelingen van den grooten en goeden Italiaan.

"Wat hier meegedeeld wordt, is ontleend aan het *Boletin Salesiano* dat maandelijks in vijf talen verschijnt en betreft den werkkring der Salesianen in het naburige Mexico, die sedert kort in de hoofdstad een nieuw gebouw van reusachtige afmetingen en van de degelijkste constructie en inrichting hebben betrokken. Het geeft een duidelijk inzicht in het grootsche plan van hun opofferenden arbeid.

Den 9den Juli ll. zou de plechtige inzegening, plaats hebben die de Aartsbisschop van Mexico zelf wilde verrichten. Op dien dag werden de machinerieën der inrichting ingewijd, een vorstelijk geschenk van één persoon. Verheven en plechtig was het oogenblik, toen Monseigneur den reusachtigen motor naderde en den regulateur in beweging bracht. De stoom siste, de assen kreunden en op 't zelfde oogenblik zetten zich de verschillende machines in beweging en begonnen het werk. Het snorren en stampen vermengde zich met de harmonische tonen van het muziekcorps der jongens. De talrijke genoodigden stonden als betooverd. De prachtige redevoering die de Eerw. Directeur der inrichting te voren had uitgesproken, droeg zonder twijfel daartoe zeer veel bij. Die reden is zeker de moeite waard door iedereen gelezen te worden, die zich het lot van den werkenden stand aantrekt. In hoofdzaak bevat zij het volgende:

Op het feest van den H. Franciscus van Sales in het afgeloopen jaar zegende onze beminde Prelaat den eersten steen van het Salesiaansche weeshuis in deze hoofdstad. Bewonderen wij hier de kracht en vruchtbaarheid van Gods zegen. Nauwelijks zijn een jaar en eenige maanden sinds dat feest voorbijgegaan en reeds hebben wij, verdeeld over vijf groote gebouwen, veertien ruime zalen, zeven werkplaatsen en twee schoollokalen; reeds hebben wij een muziekkorps en zestig kinderen die hier gehuisvest, gevoed, gekleed, onderricht en opgevoed worden. Aan wien zijn wij naast God al deze weldaden verschuldigd? Zeker aan U grootmoedige weldoeners hier tegenwoordig, die met een ijver onze edele zaak waardig het woord van verleden jaar door onzen Prelaat gesproken „de naastenliefde en het volk van Mexico zijn een," tot werkelijkheid hebt gemaakt. Ja M. H. door Uwe edelmoedigheid aan dit Weeshuis betoond hebt gij bewezen, dat, moge Mexico in het zuidelijke Chile een mededinger hebben voor de cereplaats van het godsdientig gevoel onder zoovele Zuid Amerikaansche Staten, toch geen enkele met haar kan wedijveren in de uitoefening der christelijke liefdadigheid. O, wanneer men bedenkt, dat in dit gezegend land de Kerk, de geestelijkheid, de godsdienstplechtigheden, het katholiek onderwijs, de gestichten voor kinderen en ouden van dagen, dat dit alles bestaat door de liefdadigheid van particulieren en dat men bovendien nog niet terugschrikt goed te doen op vreemden bodem, dan mogen wij met recht uitroepen: Leve Mexico! het Vaderland der christelijke liefdadigheid in den uitgestreksten zin.

En nu zijn wij wederom bijeen met onzen waardigen Prelaat aan 't hoofd, om een ander bewijs van edelmoedigheid te bewonderen, om een andere liefdedaad toe te juichen, om den Goddelijken zegen plechtig af te smeeken over de vele ingewikkelde kostbare machinerieën, die Gij voor U ziet, allen geschonken door een uwer edele dochters, U allen wel bekend om hare deugd en vrijgevigheid.

En als iemand mij mocht vragen, waartoe die machines dienen moeten in een gesticht bestuurd door Priesters, zal ik hem antwoorden, dat de Katholieke Priesterschap vroeger de werktuigkunde beoefende en 't nu nog dóet. Toen bewijze kan ik aanhalen een monnik-priester Gerbertus, later Paus, onder den naam van Sylvester II, die de werktuigkunde een nieuw leven schonk en om de meest ingewikkelde uitvindingen, niet alleen bewonderd werd in de middeleeuwen, maar ook nog in dezen tijd. Dan ook zou ik een ander Priester, den Dominicaan, Albertus den Grooten, leermeester van den beroemden H. Thomas van Aquino kunnen laten optreden met zijn automaat, die een zin wist uit te brengen in de natuurlijke geluiden van twintig verschillende talen, een automaat zooals zelfs de tegenwoordige werktuigkunde niet weer samen te stellen. Ik zou kunnen antwoorden, dat de stoommachine zelfs, de beheerscheres onzer industrie, een Italiaansche Jezuiet, Francisco Sana tot uitvinder heeft, die reeds proeven met verdampt water deed een eeuw voordat Watt en Stephenson het levenslicht zagen. Ik zou ook nog de onsterfelijke namen kunnen opnoemen van Beccaria, Castelli, Cavaliere, Denzas, Embriaco, Grisualdi, Secchi, Spina, Zamboni en tal van anderen, allen, katholieke Priesters en kinderen van ons Moederland, van Italië, het land van den Paus, van Columbus.

Deze machines zullen dienen, om aan de ons toevertrouwde weezen en verlaten kinderen werk en onderhoud te verschaffen, om in hen leerzucht en nijverheid op te wekken en om deze eerst nutteloze leden der maatschappij, in nuttige ijverige werklieden te veranderen.

Deze machines en het gebruik daarvan uitleggende aan de kinderen, zullen wij hun zeggen: „Hier ziet gij, wat de menschelijke geest vermag, ontwikkeld door volharding studie, arbeidzaamheid. Ziet wat voortgebracht kan worden als kapitaal en arbeid in evenredigheid samenwerken: bewondert de wijsheid Gods, die uit het schijnbare kwaad van het verschil der standen het goed heeft weten te trekken der industrie en beschaving.

Aan deze kinderen die de eer hebben arm te zijn — volgens de eigen woorden van onzen grooten Paus Leo — zullen wij leeren hen te eeren en te beminnen, die de voordeelen der rijkdommen genieten en ze goed gebruiken, en wij zullen die kinderen ook inprenten van hen die geen eerbied verdienen om hun hoogmoed, weelde en spilzucht, om hun luiheid en brasserij, om hunne onverschilligheid en zelfzucht, om hun verachting van alle Goddelijke en menschelijke wetten niet te benijden maar te beklagen daarbij de woorden van Christus in herinnering brengende: „Wee U rijken! het is voor een kameel gemakkelijker door het oog van een naald te gaan, dan voor een rijke het rijk Gods binnen te treden.

Wij zullen hen leeren, dat de waardigste bron van den rijkdom is, een eerzame, verstandige, aanhoudende arbeid, dat deze geen vrije verkiezing is, maar een plicht, die op allen, rijken en armen, op ieder volgens zijn staat rust, omdat de arbeid een boetewet is door God den mensch opgelegd als straf voor de eerste zonde.

Wij zullen hen leeren, dat de beperking van den werkdag tot acht uren een herschenschim is, omdat zijn kortere of langere duur afhangt van klimaat, sexe, ouderdom en de hoedanigheid der industrieën. Wij zullen hen leeren, dat de werkstakingen een misdaad worden door de wanordelijkheden en een dwaling zijn door de vermindering der productie, die ook het publiek bezit en daarmede de dagloonen vermindert; dat de zondagsrust een verplichting is en een noodzakelijkheid uit godsdienstig, zedelijk, hygienisch en maatschappelijk oogpunt; dat de werkman drie goede vrienden heeft, die hem zoo niet een rijk dan toch zeker een dragelijk bestaan kunnen bezorgen, namelijk: den godsdienst, de zedelijkheid en de spaarzaamheid, en dat de spaarzaamheid tot vijanden heeft: het spel, de loterij, de dronkenschap en de ondeugd. Wij zullen hen leeren, dat het eenig mogelijk communisme dat der kloostergemeente is en dat daarbuiten het communisme alleen het middel is, om een geheel, wat voor een alleen nuttig kan zijn te verbrokkelen in stukken, die niemand kunnen dienen.

Wij zullen hen leeren, dat de geest van vereeniging onder de voorlichting van den godsdienst het beste verdedigingsmiddel is tegen onderdrukking, de beste hulp in den nood, de beste spoorslag tot deugd en volmaking.

Wij zullen in hen het verlangen trachten te wekken, om met hunne spaarpenningen een eigendom hoe klein dan ook te verkrijgen, omdat de werkman die eigenaar wordt van zelf het socialisme zal verfoeien en omdat het eigendom op zichzelf al een kapitaal is, dat met arbeid vereenigd rijkdom en welstand voortbrengt.

En opdat zij niet ontmoedigd worden op hun harde loopbaan, zullen wij hun het voorbeeld van den Goddelijken Voedsterzoon eens werkmans, Jezus Christus, voor oogen houden: wij zullen hen leeren dagelijks aan te roepen Onzen Vader die in den Hemel is: den Vader voor rijken en armen; wij zullen hen leeren te vertrouwen op de goddelijke Voorzienigheid, wanneer zij van hun kant gedaan hebben wat zij konden; wij zullen hen dikwijls spreken van onze bovennatuurlijke hoop en het hemelsch Vaderland; wij zullen hen tot het goede opwekken met het gebed en de H. Sacramenten, de onuitputtelijke bronnen van zedelijke kracht.

Ziehier ons program M. H., een program waaraan wij hopen getrouw te blijven met de genade van God, volgens de lessen van Don Bosco; een program, dat van den werkman geen woeste en wanhopige anarchist zal maken, maar een trouwen dienaar en vriend van Kerk en Maatschappij.

En nu zij het mij geoorloofd nog eens een beroep te doen op Uw krachtdadige bescherming ten voordeele van ons nederig werk. Gode en U zij dank, er is iets en veel gedaan, maar nog veel meer blijft er te doen over. De toestand en omstandigheden van het land in aanmerking genomen, dienen hier circa 500 kinderen opgenomen te worden die gevoed en onderricht moeten worden, en tot hiertoe kunnen wij er slechts 60 opnemen. Drie vleugels en de geheele bovenverdieping ontbreken nog volgens het grootsche plan van onzen bekwamen architekt, de kapel ruim genoeg voor zulk een

aantal kinderen ontbreekt nog, ook ontbreekt nog het gebouw voor de Zusters ook en eveneens genoegzame arbeid voor deze zelfde machiniriën, die hun voordeel voor de stichting moeten opleveren en tot nogtoe niets dan uitgaven eischten ....

En nu Doorluchtige Prelaat, dale door Uw hand Gods overvloedige en heiligende zegen af over deze verschillende werktuigen. En evenals die, welken Gij verleden jaar uitspraakt over den eersten steen van dit grootsch gebouw, een zoo groote vruchtbaarheid heeft meegedeeld, geve ook Uw zegen van heden aan deze ongevoelige werktuigen leven, kracht, beweging, arbeid in overvloed ter eere van God en tot welzijn zijner bevoorrechte vrienden, onze armen en verlaten kinderen."—

Is het niet waar, lezer, dat deze rede warmte genoeg uitstraalt om uit de zuivere atmosfeer van een rechtschapen gemoed de booze nevelen van vooroordeel een weinig althans te doen opklaren ?

De *zuivere* atmosfeer—want warmte noch licht hebben kracht of werking op den besmetten dampkring, waarin beklagenswaardige lieden ademen, die haat en hartstocht zoozeer hebben uitgeschud van het hoogste en beste in den mensch, dat zij voor priesters en kloosterlingen benamingen visschen uit de riolen der pers, ja, de verschijning van heldhaftige vrouwen, wier eenige misdaad is dat *haar* adel buiten den gezichtskring valt van *hun* dierlijk materialisme, met taveerne-kreten begroeten.

Frederick Douglas.

Uit Amerika komt het bericht van het plotseling overlijden van **Frederick Douglas**, den edelen kampioen voor de afschaffing der slavernij, wiens naam altijd in eere zal blijven met die van **Wendell Philips**, **John Brown** en mevrouw **Beecher Stowe**. Hoe hoog hij in aanzien stond in de Vereen. Staten bleek wel hieruit, dat de volksvertegenwoordiging besloot hare zittingen te verdagen wegens het overlijden van Douglas.

Frederick Douglas werd zelf als slaaf geboren, op eene plantage in Maryland, vermoedelijk in 1817 ; den nauwkeurigen datum van zijn geboorte is hij nooit te weten kunnen komen, evenmin als den naam van zijn vader. Zijne jeugd ging in de grootste ellende voorbij: als een stuk vee werd hij van den eenen meester aan den anderen verkocht. Als kind werd hij reeds van zijne moeder gescheiden en deze arme vrouw stierf na twaalf mijlen heen- en twaalf mijlen teruggeloopen te hebben om haar jongen even te zien. Gelukkig ontmoette hij een dame, die hem leerde lezen, en daarmee was de grond gelegd voor zijn verdere ontwikkeling. Langzamerhand rijpte zijn plan om te ontvluchten : zijn eerste poging had hij bijna met den dood bekocht, maar later slaagde hij erin, den vrijen bodem van het noorden te bereiken. Daar huwde hij en nam toen den naam aan, waaronder hij later beroemd is geworden.

Vier jaren lang reisde hij de staten van Nieuw-Engeland af en wist hij zijn gehoor te boeien met zijn treffende schilderingen uit het slavenleven. Maar zijn vrienden konden op den duur niet voor zijne veiligheid instaan en zoo trok hij in 1845 naar Engeland, waar hij in bijna alle groote steden als spreker optrad en overal geesdrift wist te wekken voor de zaak die hij voorstond. Het volgende jaar hield een Engelsche Kwakerin eene inzameling, zoodat hij voor 750 dollars zijn vrijheid kon koopen en naar Amerika kon terugkeeren.

Hier sloot hij zich aan bij John Brown en mevr. Stowe, de beroemde schrijfster en te Rochester begon hij de uitgave van het weekblad *The North Star.* Toen in 1861 de burgeroorlog begon, wist hij van president Lincoln gedaan te krijgen, dat ook negers bij de troepen werden ingelijfd, om voor hun rasgenooten te helpen strijden. Toen de oorlog geëindigd was met de afschaffing der slavernij, staakte hij de uitgave van zijn blad. In 1871 werd hij met eene zending naar San Domingo belast ; bij zijn terugkeer werd hij tot lid van den territorialen raad van het district Columbia benoemd, later *marshal* van hetzelfde district, en ten slotte minister der Ver. Staten op Haïti.

Zijn geheele leven heeft hij gewijd aan het doel dat hij zich tot levenstaak had gesteld: de verbetering van het lot van zijn ras, en hij slaagde daarin te meer, omdat zijn eigen leven onberispelijk was. Zijn volk heeft een vader en een vriend in hem verloren.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Bij Gouvernement-beschikking dd. 22 dezer maand No. 171 is de Heer P. Baez Lavastida belast met het geven van onderwijs in de Spaansche taal aan de Openbare Meisjesschool alhier, gedurende afwezigheid van den Heer D. B. Castillo, vakleeraar voor het Spaansch aan die school.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 26 dezer maand No. 181 zijn tot leden van den Geneeskundigen Raad, onder het voorzitterschap van den Stadsgeneesheer, voor den tijd van een jaar benoemd de volgende heeren :
G. A. L. Ferguson, Officier van Gezondheid der 1e. klasse bij het garnizoen, D. R. Capriles, geneeskundige, T. J. C. Buijs, Militair Apotheker, Mr. P. F. de Haseth Evertsz, rechtsgeleerde, als leden: en J. M. Coates Cole, en H. A. de Casseres, geneeskundigen, als leden plaatsvervangers.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 2e. kwaartal d. j. tot en met den 10n. April a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd, en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Monlesterre, Salvador Krugelborg Georg Buchmann, Président de la Société d' Agriculture, Adolfo Molina, (aanget.), Vicento Jaumuzelbi, A. J. Spreeuw, Ella Futlacnie, Guido van Levers, A. B. Dedencio, W. Habega, (aanget.),

Niet voor verzending vatbaar een drukwerk, gedresseerd aan W. Muskus, La Guaira.

Den 25en Maart, op het feest der H. Maagd, is in het klooster der Eerw. Zusters te *Welgelegen* Zuster Amanda overleden. Zuster Amanda (Carolina Schoofs) had den ouderdom van ruim zeventig jaren bereikt waarvan zij twee en veertig jaren in het klooster had doorgebracht, getrouw aan hare belofte, met volle toewijding de haar opgelegde taak volbrengende. In het jaar 1860 naar Curaçao gekomen heeft zij gedurende al die jaren in eenvoudigheid en met oprechtheid des harten getracht in den dienst van Onzen lieren Heer onvergankelijke schatten te vergaderen voor den Hemel.

Zeker mogen wij vertrouwen, dat die ware ijver en zelfverloochening rijk zullen beloond worden.

R. I. P.

Wij hebben van Bonaire tijding ontvangen dat ook daar de algemeene ziekte van dezen tijd, de influenza, overal verspreid is. Er blijft bijna niemand gespaard en het sterftecijfer in deze dagen gaat nogal hoog. Meer dan ergens anders schijnt de nijpende armoede Bonaire in dezen tijd erg te drukken en zoodoende heeft menigeen de zoo noodige ondersteuning niet om de ziekte te boven te komen.

Zeker is 't een uitkomst voor de arme bevolking dat het Gouvernement naar wij vernomen hebben, reeds eenigen onderstand tot leniging der armoede en tot bestrijding der ziekte gezonden heeft.

NEDERLAND

De waarde van alles wat op den Radja van Lombok is buitgemaakt, wordt globaal geschat op ruim drie millioen. De kosten der expeditie bedragen meer, voegt de *Java-bode* er leuk bij. De formatie van de militaire administratie is met het oog op de op Lombok gelegerde troepenmacht tijdelijk uitgebreid met een kapitein-luitenant, twee luitenants-kwartiermeester en eenige onderofficieren.

—Bij kon. besluit van 23 dezer is de generaal-majoor der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië J. A. Vetter, met ingang van 15 Maart a. s. op zijn verzoek, eervol uit den militairen dienst ontslagen, met behoud van aanspraak op pensioen, onder toekenning van den titulairen rang van luitenant-generaal en onder dankbetuiging voor de langdurige en gewichtige diensten, door hem aan den lande bewezen.

— Een religieus-wetenschappelijk blad behelst, naar *N. R. Ct.* mededeelt, het volgende :

In verband met het jaar 1895 en Christus' dood wordt de volgende bijzonderheid medegedeeld :

Het jaar 1895 zal een astronomiche bijzonderheid medebrengen. Op den Goeden Vrijdag zullen de sterren, die zich om de zon bewegen, volkomen denzelfden stand hebben, dien zij aan het uitspansel innamen op den dag, dat Christus aan het kruis stierf. De eerste maal, dat dit feit zich voordoet sedert 1862 jaren.

Wij zeggen sedert 1862 jaren, want de Christelijke jaartelling begint niet met jaar van het Christus dood, maar met dat van Zijn geboorte.

Dus zal op Goeden Vrijdag, te 4 uur 20 min. des morgens, de maan het zesde der sterrenbeelden van de Maagd passeeren.

BUITENLAND,

Rome.— In het vorig jaar vertrokken 174 paters Franciscanen naar de missiën ; 80 naar Brazilië; 22 naar het H. Land; 1 naar Konstantinopel, 5 naar Egypte, 2 naar Erythrea, 5 naar Albanië, 1 naar Tripoli, 15 naar Bolivia en 20 naar de Philipijnen. Ter bewaring van het H. Land bevinden zich daar nu reeds een 400tal paters Franciscanen, wier orde met die eervolle taak belast is.

— De H. Congregatie der Riten heeft van den H. Vader last gekregen, om de decreten der zaligverklaring in gereedheid te brengen van de eerbiedwaardige Bernada Realino van de societeit van Jesus en Vincenzo Romano pastoor van Escolano.

— Men schrijft van Rome aan de *Correspondance politique* : De Prins-Aartsbisschop van Praag, kardinaal Schoenborn en Mgr. Bauer, bisschop van Brunn, zijn te Rome gekomen, belast met eene zending van het Oostenrijksche episcopaat. Kardinaal Schoenborn, en Mgr. Bauer hebben aan den Paus eene memorie ter hand gesteld, geteekend door alle bisschoppen van Oostenrijk. In deze memorie keuren de bisschoppen nadrukkelijk het anti-semietische programma der socialistisch-christelijke vereenigingen af. En daar in sommige dezer vereenigingen de verkeerde meening veld wint, dat zij zich in dezen niet' aan het geestelijk gezag behoeven te houden, eischen de Bisschoppen de direkte tusschenkomst van den H. Stoel. Men meent, dat de Paus binnenkort een belangrijk document over deze kwestie zal uitgeven. Het is waarschijnlijk, dat in dit document de Paus de socialistisch-christelijke vereenigingen aan hun plicht zal herinneren en hen zal aansporen zich volstrekt aan de leiding der hoogere geestelijke autoriteiten te onderwerpen, en voornamelijk aan het episcopaat.

Frankrijk.—Het proces te Parijs tegen eenige journalisten en politici gevoerd op grond, dat zij van personen en maatschappijen geld hadden afgeperst onder bedreiging van anders in hun bladen schandaal te verwekken, is 22 Februari geëindigd. De directeur van *Paris* **Canivet** en **Troncard** werden vrijgesproken : De **Clercq** is veroordeeld tot vijftien maanden gevangenisstraf en fr. 200 boete ; **Girard** en **Heftler** tot twee jaar en fr. 1000; **Camille Dreyfus** tot een jaar en fr. 500 en **Portalis** directeur van de *XIX Siècle* en voortvluchtig bij verstek tot vijf jaar en fr. 3000 boete.

Een Fransch blad schrijft naar aanleiding van deze uitspraak, dat men de kleinste schelmen heeft veroordeeld, om de grootste te laten loopen. De lieden, die thans terecht stonden, hebben slechts eenige biljetten van duizend frank opgestreken, zegt hij, maar daar zijn er anderen, die onnoemelijke schatten hebben „verdiend" door allerlei zwendelarijen. **Hébrard**, directeur van de *Temps*, wordt door dat blad beschuldigd de Panama-maatschappij voor bijna anderhalf millioen francs te hebben afgezet. „De afgevaardigden, die wij straat arm hebben gekend vóor 1870," dus besluit de schrijver „en die thans honderd duizend fr. per jaar kunnen verteren, hebben zich van dezelfde middelen bediend."

— De begrooting voor de eerediensten in Frankrijk, welker afschaffing is voorgesteld maar verworpen, bedraagt voor dit jaar 45½ mill. francs. In 1878 was zij 8 mill. hooger. De vermindering is uitsluitend verkregen door verlaging der uitkeeringen aan de katholieke Kerk, o. a. ruim 3 millioen voor jaarwedden, 2¼ millioen voor gebouwen, 1 millioen voor beurzen van seminaristen die geheel zijn ingetrokken, enz.

Men begrijpt, dat de zucht om de kath. Kerk te kwellen in deze budgetwijzigingen een groot aandeel heeft gehad. Een pastoor, die een paar honderd fr. trekt, heeft te veel naar de meening der anti-clericalen, maar intusschen worden millioenen zoek gemaakt door zwendelaars, financiers en politici van 't laagste allooi !

—De heer **Paul de Cassagnac** bevestigt thans, dat generaal **Boulanger** in overleg was getreden met de monarchale partij, om de republiek omver te werpen. Hij was van plan, zoodra hij weder minister van Oorlog was geworden, de andere ministers, den president der Republiek en een aantal leden op den Mont Valerien op te sluiten. Hij hield dat natuurlijk geheim voor zijn „vrienden" van de linkerzijde, als **Rochefort** en anderen. En het geld, dat hem voor dien staatsgreep verschaft werd, kwam niet van de hertogin **Uzès**, maar, zoals **De Cassagnac** te verstaan geeft, van den graaf van Parijs. Of **Boulanger** zijn afspraak met de monarchalen zou hebben gehouden, is een andere zaak. „Hij was er geheel de man naar om ons in de luren te leggen, „zegt **De Cassagnac**, maar in zijn eigen belang zou hij vermoedelijk liever eene eereplaats onder een monarchie hebben gekozen, zooals hij trouwens zelf aan **De Cassagnac** heeft gezegd. Deze verzekert dat de heeren **Mackau**, **De Mun**, **Piou**, **Ch. Breteuil**, die ook in het geheim waren, „hun woord van eer niet zullen geven, dat deze onthulling onwaar of ook maar overdreven is." Alles mislukte echter, omdat **Boulanger** geen man was, die wist door te zetten.

Tot zoover de **Cassagnac** Het is wellicht niet overbodig hierbij in herinnering te brengen, dat deze gevallen politicus een bizondere reden heeft om de ralliés **Mackau**, **De Mun** en **Piou** verdacht te maken als onverzoenlijke vijanden der republiek.

Engeland.— Het Britsche ministerie-Roseberry dat door de oppisitie, uit Conservatieven en Unionisten bestaande, in den laatsten tijd benauwde dagen doorleefde, en slechts met luttele stemmen meerderheid zich staande hield, heeft in het Lagerhuis 22 Febr. weer eens een overwinning behaald, die het troosten kan. Het gold eene motie van Hen-

ri James tot verdaging der zitting bij wijze van protest tegen de invoerrechten op Indische katoentjes. De voorsteller rekende op alle liberale stemmen uit Lancashire, den hoofdzetel der Engelsche katoenindustrie. De minister voor Indië sloeg echter den aanval triomfantelijk af, verklarende, dat de Regeering, ter voorziening in het te kort op de begrooting voor Indië, zonder het vertrouwen der Indische bevolking te schokken, geen beter middel had kunnen kiezen, dan deze invoerrechten, eene toevallige belasting, die men niet als protectionisme moet opvatten. Hierop werd het voorstel James met 304 tegen 109 stemmen verworpen.

— In het Lagerhuis stelde de afgevaardigde Everett, 26 Februari, de volgende resolutie voor: „Het Huis met toenemende bezorgdheid de voortdurende fluctuatiën in de waarde-verhouding van goud en zilver gadeslaande, acht het wenschelijk, dat het Britsche gouvernement met de andere mogendheden samenwerke tot eene conferentie, welke maatregelen zal beramen om de nadeelige gevolgen, uit dezen toestand voortspruitende, weg te nemen of te verminderen."

Dit voorstel werd door den conservatief Chaplin gesteund. De minister William Harcourt verklaarde de motie niet te zullen bestrijden. Het voorstel is van tweeledigen aard, zeide hij: indien het ook een verbintenis van Engeland ten opzichte van het bimetalisme inhield, zou hij het ten krachtigste hebben bestreden, maar nu dat niet het geval is, verdient het evenzeer de aandacht der monometallisten als van de bimetalcisten. De minister hoopte, dat uit niets van wat hij gezegd heeft, door leen of andere natie zal afgeleid worden, dat in Engeland eenige wijziging in den grondslag van het circulatie-middel waarschijnlijk is. Geen enkel verantwoordelijk Staatsman zal voorstellen, dien grondslag te veranderen, waardoor Engeland een mate van voorspoed op handels- en financieel gebied heeft bereikt, die nooit door eenige andere natie bereikt werd.

Na deze verklaring werd de motie zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

— Een lastige vijand is op het oogenblik (einde Februari) bezig, om den spot te drijven met al de ernstige bezigheden, protocollen en voornemens der Europeesche kabinetten. Uit Berlijn en Weenen, uit Londen en Parijs komen de klachten, dat men tot politieke werkstaking zal genoopt worden, als de invloed van dien vijand niet gekeerd wordt.

Ministers en partijhoofden trekken zich in hunne slaapkamers terug, drinken camille en slikken anti-pyrine, kuchen en hoesten, maar laten eerlang de staatkunde voor wat zij is, omdat griep en influenza meer in te brengen hebben dan China, Japan en parlementaire oppositie.

Nu de influenza hare verschijning maakte in een hoofdartikel van de *Times*, kan zij zich wel zoo goed als officiëel geconstateerd achten. Het schijnt maar al te duidelijk, zegt het blad, dat wij eene epidemie van influenza moeten gaan rekenen onder onze geregelde jaarlijksche bezoekingen. Reeds vijf achtereenvolgende winters was deze pest in ons midden, en thans treedt zij wederom op, in eenen schier even ernstigen vorm als ooit, hare slachtoffers makend aan alle kanten en onder alle soorten van menschen.

De ziekte woekert thans ook onder de politie voort; het geheele openbare ministerie ligt te bed; de minister van Ierland Morley ook. Rosseberry is verergerd. Tot dusverre betoont de ziekte zich minder kwaadaardig. Er komen weinig sterfgevallen voor. Mannen worden meer aangetast dan vrouwen, terwijl kinderen meerendeels vrij blijven. De dokters zijn hopeloos verdeeld over de oorzaken dezer plotseling hernieuwde epidemie. Slechts weinigen geven toe, dat de ziekte aanstekelijk is. De meesten zijn veeleer geneigd de oorzaken in de atmosfeer te zoeken. De dampkring zou bezwangerd zijn van eene ziektestof, waarvan aard en oorsprong onbekend zijn.

— Voor zeer velen onverwacht kwam 1 Maart uit Kaapstad de hoogst belangrijke en veelszins ernstige gedachten wekkende tijding, dat Sir Henry Loch teruggeroepen is als gouverneur der Kaap-Kolonie, hoogstwaarschijnlijk wegens verschil van gevoelen met de Regeering van het Moederland. Onwillekeurig brengt men dit ontslag in verband met het langdurig bezoek en het druk gefêteerd worden te Londen van den heer Cecil Rhodes, den Minister-President der Kaap-Kolonie, van wien het bekend is, dat hij met den heer Loch nog aleens van gevoelen verschilde, omdat deze diens grootsche plannen tot uitbreiding van Engeland's gezag in Zuid-Afrika wel wat al te gewaagd oordeelde. Loch's aftreden beteekent dus in zekeren zin een zegepraal van dat stelsel van uitbreiding. De Kaapsche Premier is inmiddels teruggekeerd en werd te Kaapstad hartelijk verwelkomd door deputaties, die hem een adres van gelukwensching met zijne benoeming tot lid van den "Privy Council" overhandigden. De heer Rhodes antwoordde, dat hij die onderscheiding beschouwde als een antwoord op de beschuldigingen, die tegen hem waren ingebracht in verband met zijn werk in het Noorden, en tevens als een compliment aan de bevolking der kolonie.

Spanje.—De laatste bijeenkomst heeft plaats gehad (21 Februari) van den minister van Buitenlandsche Zaken en maarschalk Martinez Campos met den Marokkaanschen gezant. Daarin is men het voorgoed eens geworden om de volgende wijzigingen te brengen in het traktaat van Marequetch: Spanje ziet er van af, een consulaat te Fez te vestigen. Marokko zal de 400.000 piasters betalen, die nog ontbreken aan de eerste storting van den halfjaarlijkschen termijn der oorlogsschatting. De Sultan erkent alle verbintenissen, door zijn voorganger aangegaan en Spanje stemt toe in een uitstel van de grensafbakening. De Sultan belooft de omstreken der Spaansche nederzettingen door troepen te doen bewaken, ten einde de rust te verzekeren.

Het Marokkaansche gezantschap zal Madrid thans binnenkort verlaten. De klap door generaal Fuentes aan den gezant toegediend, schijnt geen ernstige gevolgen te zullen hebben. Wellicht echter heeft hij er toe bijgedragen de Spaansche regeering in de wijzigingen van het tractaat gunstiger te stemmen.

Rusland. — De portefeuille van Buitenlandsche Zaken, door het overlijden van Von Giers vacant geworden, is nu andermaal door den Czaar opgedragen aan baron Von Staal, Russisch gezant te Londen. De vorm, waarin de opdracht geschiedde, was ditmaal van dien aard, dat eene weigering van het eerbewijs thans geheel schijnt uitgesloten. Bij de eerste weigering heeft Von Staal aangevoerd, dat zijne echtgenoote het gure klimaat aan de Newa niet kon verdragen. In een of ander schijnt dus sedert op de een of andere wijze verandering te zijn gekomen.

— Een te St. Petersburg op geheimzinnige wijze verspreide, veel opzien barende "open brief aan den Czaar," waarin tegen Z. M.'s jongste uitlatingen over de voortzetting van het zelfheerscherschap in bezadigde maar krachtige bewoordingen verzet wordt aangeteekend, moet van de hand zijn van den beroemden schrijver, Graaf Leo Tolstoï.

Zweden-Noorwegen.— De betrekkingen tusschen koning Oscar van Zweden en de meerderheid zijner Noorsche onderdanen zijn zeer gespannen. Het onderhoud, dat de koning met den leider der radicalen den heer Steen, heeft gehad, is zonder gevolg gebleven en de radicale pers geeft onomwonden te kennen, dat zij de houding van Z. M. Oscar afkeurt. Wordt in deze houding geen verandering aangebracht, dan zal de Noorsche Kamer een votum uitbrengen, waarbij de gedragslijn des konings wordt gelaakt.

Men ziet dus, dat de toestand uiterst kritiek is en dat wij wellicht aan den vooravond staan van een definitieve scheiding tusschen Zweden en Noren, die trouwens reeds lang bewezen hebben niet goed bij elkaar te passen. De Noren zijn sterk op hunne onafhankelijkheid en zelfregeering gesteld en wanneer zij hun streven met ernst voortzetten zal de band, welke hen aan Zweden verbindt, binnen korter of langer tijd moeten springen. Of dit zonder bloedvergieten zal gaan is een vraag, waarop alleen de toekomst het antwoord geven kan. Intusschen moet, volgens den *Indépendance Belge*, te Christiania reeds het gerucht in omloop zijn gebracht, dat koning Oscar eraan denkt afstand te doen van den troon van Noorwegen. De koning zou dan abdikeeren ten gunste van zijn tweeden zoon, den 36-jarigen prins Oscar, die in 1888 afstand moest doen van zijne eventueele aanspraken op den troon wegens zijn huwelijk met Ebba Munck, eene Zweedsche dame van niet vorstelijken bloede. De oudste zoon van den monarch, die den titel van hertog van Warmland voert, blijft 's konings opvolger voor den Zweedschen troon.

Ook wordt verteld, dat prins Waldemar van Denemarken, de jongste zoon van koning Cristiaan, den troon in Noorwegen zal beklimmen. Dit gerucht verdient echter nog minder geloof dan het andere, daar Noorwegen, dat vroeger reeds onder gezag van Denemarken stond, thans zeker evenmin als vroeger Deenschen invloed op zijne binnenlandsche aangelegenheden zal willen dulden.

Oostenrijk - Hongarije. — De begrafenis van den Oostenrijkschen Veldmaarschalk Aartshertog Albrecht en de bijzetting in de "Kapuziner-Gruft" heeft 26 Febr. te Weenen op buitengewoon plechtige wijze en onder grooten toevloed van belangstellenden plaats gevonden. Keizer Wilhelm's aanwezigheid — Z. M. ging, in Oostenrijksch uniform gekleed, aan de zijde van Frans Jozef achter den lijkwagen — werd zeer gewaardeerd en als een verblijdend bewijs uitgelegd voor de tegenwoordige hartelijke Duitsch-Oostenrijksche verhoudingen.

Egypte.—Abbas-pasja, de jonge khedive, draaft weer wakker in het Britsche gareel. Elke poging tot een weinig zelfstandigheid weten de Engelsche staatslieden voor zij daad wordt, te onderdrukken, tot grooten spijt van het naijverige Frankrijk, dat iederen keer, als de khedive de verzenen tegen de prikkels slaat, de blijde verwachting koestert, dat het Engelsche gezag in het land der pyramiden zal geknuikt worden. Maar de Engelschen hebben dit met de pyramiden gemeen, dat zij niet gemakelijk uit een bezette plaats gedrongen worden.

Met het oog op de revolutionnaire woelingen tegen Engeland,--die zooal niet door Engelsche berichtgevers verzonnen, dan toch zeker fameus overdreven zijn heeft Lord Cromer van Abbas de instelling weten te verkrijgen, eener rechtbank die onmiddellijk en onherroepelijk, met beschikking over leven en dood, alle vergrijpen berecht tegen Engelsche militairen. Ook moest Abbas berusten in de onmiddelijke wederoproeping van den Inlandschen Raad tot dadelijke afdoening van alle door Engelsche agenten voorbereide ontwerpen. Nu kan Sir Palmer, de Britsche agent voor het financiëel bestuur zijne maatregelen tot verbetering van den economischen toestand rustig voortzetten en de khedive zal om de kroon op het werk te zetten een wapenschouwing houden over de Britsche troepen. Van de afdanking van zijn premier, den ouden Nubar die altijd gaarne naar het pijpen der Engelschen danst, maar voor den khedive nochtans een blok aan het been is, durft Abbas-pasja volstrekt geen woord meer reppen.

Natuurlijk is dit alles -- vooral de oprichting dier buitengewone rechtbank—alles behalve naar den zin der Franschen. Toch verklaarde Lord Dufferin, de Engelsche gezant te Parijs onverschrokken weg, op een feestmaal der Britsche Kamer van Koophandel te Parijs, dat de betrekkingen tusschen Engeland en Frankrijk nooit zoo vriendschappelijk en verzoeningsgezind zijn geweest!

Azie.— De Keizer van China heeft aan het „Tsuag-li-Yamen" of Ministerie van Buitenlandsche Zaken een treffend, ja veelzins roerend schrijven gezonden, dat in de Pekingsche *Staats-Courant* is openbaar gemaakt. Daarin verklaart de Keizer, dat de geleden nederlagen zijn te wijten, zoowel aan de onbekwaamheid der Chineesche Generaals, als aan de tuchtloosheid der soldaten. „Diep gevoel ik de schande," zegt de Keizer, „dat op het oogenblik zoowel onze oude heilige stad Mukden als de hoofdstad Peking wordt bedreigd. Ik kan niet uitdrukken, wat mijne ziel beweegt, indien ik denk aan mijn voorvaderen op China's eeuwenouden troon." "Doch deze schande" — aldus ver-

volgt de Keizer — is niet uw schuld. Ik, uw Keizer, ben geheel alleen de schuldige, daar ik mij heb laten bedriegen door mijne Generaals, waardoor ook de minderen zich niet voldoende van hun plicht hebben kunnen kwijten." Het stuk eindigt met de volgende troostelooze en niet zeer mannelijke ontboezeming: „Dringen de Japanners Mukden binnen, tasten zij de eer onzer voorvaderen aan en bezetten zij Peking, dan zal ik zelf mij den dood geven. Dan zal mijne ziel voor mijne voorvaderen verschijnen en hen om vergiffenis smeeken voor de zonden die ik begaan heb, door mijn tekortschieten in mijne plichten als heerscher; want leven kan ik dan niet meer voor het aangezicht mijner geschandvlekte voorvaderen. „Mijne moeder kunt gij dan uit Peking naar Mongolië brengen en een anderen, bekwamen Prins uit de keizerlijke familie tot heerscher kiezen, die gelukkiger moge wezen dan ik. Doch hij moge dan ook de gelegenheid aangrijpen, om China op Japan te wreken, om zoo aan mijne ziel den vrede te geven, dien zij hier niet heeft gevonden." Het stuk, dit houde men in het oog, is van vóór den val van Wei-hai-wei en het ernstig aanvatten der vredesonderhandelingen geschreven.

—De Chineesche onderkoning Li-Hung-Chang is te Peking door den Keizer zeer vriendelijk en met bijzondere onderscheiding ontvangen. Z. M. gaf de hoop te kennen, dat het aan Li gelukken zou een einde aan den oorlog te maken. Geroerd verklaarde de weder in gratie aangenomene, na afloop der audiëntie, dat zijn leven en zijne beste krachten altijd ter beschikking van zijnen heer zouden staan.

—De Japanners schijnen voorloopig de operatien niet te zullen hervatten. Zij zijn te Wei-hai-wei nog steeds aan het sloopen der forten en zullen wel niets ondernemen eer het voorjaar begint, wanneer voor dien tijd niet gelijk waarschijnlijk, is de grondslagen van den vrede zijn gelegd.

Alvorens den weg der vredesonderhandelingen in te slaan, heeft de chineesche Regeering nog eerst eens deugdelijk geïnformeerd of het onvermijdelijk was zulks te doen. Alle gouverneurs van de provinciën moesten hun advies uitbrengen over de vraag: „Moet China den oorlog tegen Japan voortzetten of is het wenschelijk, dat de Chineesche Regeering vrede sluite?" Het gegeven antwoord luidde éénstemmig: dat men niet beter kon doen, dan te trachten den vrede te herstellen. Toch nam de Ministerraad nog geen bepaald besluit. Eerst zal waarschijnlijk nog over den aard en de uitgebreidheid der aan Li-Hung-Chang mede te geven volmacht moeten onderhandeld worden. De Japanners hebben nu de vooruitgeschoven stellingen voor Wei-hai-wei ontruimd en evenzeer Ninghai, het grootste deel hunner troepenmacht aldaar naar Taliewan zendend. De Chineesche gezanten dringen sterk aan op het aanvangen en bespoedigen der onderhandelingen.

VERSCHEIDENHEDEN

— Te Roubaix het centrum der Fransche arbeidsbeweging had onlangs een ongewoon incident plaats waardoor een meeting gesloten moest worden. In het midden der zaal begon plotseling iemand te niezen; daarna niesden er twee, drie, twintig en meer personen, en ten slotte niesde het gansche gezelschap, terwijl men tusschen het niezen door telkens afgebroken kreten hoorde.— „Wat is er (atsji) gebeurd? (Algemeen genies). Eindelijk komt het antwoord op de vraag: „Dat is (atsji) peper (atsji)" En zoo was het ook. Iemand had een pak van een half kilo peper opengescheurd en midden in de zaal geworpen. Daar er geen einde kwam aan het niezen en snuiten, verklaarde de voorzitter: „Atsji, ik sluit de vergaderrrr.. ...... atsji.... ring."

— Op een verkooping te Londen van oude postzegels werden de volgende hooge prijzen bedongen; een 4 pence Ceylon 130 p. st., een blauwe 2 p. Mauritius 92 p. st., een roode 4 p. Kaap de Goede Hoop 52 p. st.; een blauwe id 65 p. st., een 15 c. zwarte La Réunion 50 p. st., een 1 sh. Nieuw-Brunswijk 40 p. st. In 't geheel brachten 472 postzegels 2612 p. st. op.

— De wethouder van een kleine stad had een schoon, maar arm meisje gehuwd, wier broer vroeger stalhouder was, maar thans het beroep van hardlooper uitoefende. Op een zekeren dag komt deze ook in het stadje, waar zijn zwager wethouder is. Hij treft dezen toevallig op het gemeentehuis aan en vraagt hem de vereischte vergunning. De wethouder durft hem deze niet goed weigeren, maar is ook volstrekt niet verheugd over het voornemen van zijn zwager.

— Wat denkt ge te verdienen, wanneer ge in deze stad hard loopt?

— Hier?— minstens tien gulden!

— Hier hebt ge tien gulden, maar maak nu, dat je wegkomt: ik wil ik zou niet graag willen hooren, dat de broer van mijn vrouw hardlooper is.

— Dank u, zwager. — de hardlooper af.

Ongeveer zes weken daarna komt de lieve zwager weer, doch maakt de zaak ditmaal korter; terwijl hij de deur opent, roept hij den wethouder toe:

— Tien gulden of ik loop

EL HOMBRE Y EL CUERPO HUMANO

Seguramente que habrás visto algún roble muy grande. ¡Qué cosa tan magnífica es! Ha vivido aquél mismo sitio durante siglos, los niños han jugado al pié de él, por la misma razón, esos mismos niños, hoy ya hombres viejos han descanzado sus débiles y temblones cuerpos á la vasta sombra de aquel gran árbol. Regimientos en marcha han hecho alto bajo de sus extensas ramas, y los pacíficos rebaños de ovejas y otros ganados han buscado su protectora sombra durante pasajeras tempestados; y mientras han desaparecido naciones y han rodado por el suelo coronas, con las cabezas de los reyes, aquel árbol gigantesco permanece todavia en pié, cual si tuviese guardado en sí el secreto de la immortalidad.

¿Pero porqué ese árbol? Pero, esperemos; y antes de hacer esa pregunta hablemos un poco acerca de esos otros débiles arbolitos llamados hombres y mujeres.

Uno de ellos dice: "No tenia apetito, y todo cuanto alimento tomaba, á la fuerza, lo arrojaba inmediatamente. A veces los dolores que sentía en el vientre eran tan fuertes que no podia dormir. Muy á menudo los nervios se me postraban por completo. Consulté con distintos médicos, y probé muchas medicinas; pero en vano. Me descorazoné, pues, del todo, y en tal situación de ánimo me fuí á la drogueria de Juan Cardelus, de Olot, y compré una botella de su remedio de Vdes., y al cabo de unas pocas dósis empecé á mejorar, hasta que, por fin, después de consumir varias betellas, volví á verme en perfecta salud. (Firmado) Juan Perjalar, Olot Provincia de Gerona. Oct. 21 de 1893."

y ya tenia perdida toda esperanza, de curación, cuando una sobrina mia, Jesusa Asco, de San Lucas, de Barrameda, me aconsejó que tomase la medicina adver tida por Vdes. Compré, pues, cuatro botellas de ella en la farmacia de Gonzáles y Rojas, y desde luego empecé á mejorar; y, continuando con ellas, hoy me veo ya con perfecta salud. (Firmado) Cármen Bravo, Jerez de la Frontera, Prov. de Cadiz, Oct. 14 de 1893."

Otro más: "Estoy agradecidisimo á Vdes. por la preparación de su medicina y por haberla dado á conocer al público. Permítanme Vdes. que les de una prueba de lo muy conocida que es, y del modo extraño por el que, muchas veces, llega á noticia de aquellos que la necesitan. Mis dos niños Pardo y Gemilio sufrian de una enfermedad de la piel, que ninguna de las medicinas que habian tomado los podia curar; todo su cuerpecito era una pura llaga. Un día vino á esta casa de huéspedes un carretero, trayen

He aquí el otro: "Por especio de diez y nueve años habia sufrido de grandes dolores en los riñones, convulciones en los miembros y una debilidad general que me impedía consagrarme á los quehaceres domésticos. Habia consultado, aunque sin fruto, á diferentes doctores, do consigo una botella de su remedio de Vdes., el cual dijo que le habia purificado la sangre. Le compré la botella y empecé á dar á mis hijos aquella medicina, diez gotas en agua y azúcar después de cada comida, y el efecto fué maravilloso, pues en pocos días toda señal de erupción desapareció, de modo que hoy se hallan con cabal salud. (Firmado) Francisca Domínguez, Posada de San Dionisio, Plaza; Jerez, Prov. de Cádiz Oct. 21 de 1893."

Otro y el último: "Tengo el gusto de informar á Vdes. que, durante años, habia sufrido de una enfermedad que siguió á un ataque de congestión de los pulmones; y que nada me alivió de ella hasta que compré una botella de su remedio de Vdes. en la drogería de D. Emilio Calvet. Tomé, en total, varias botellas que me han devuelto mi cabal salud. (Firmado) Juan Tores, San Miguel de la Isla de Ibiza, Oct. 10 de 1893."

Ahora, recapacitemos un momento. El roble saca toda su vida y robuztes del suelo de la tierra, por medio de las raices, y este proceso misterioso y maravilloso no es otro que *la digestión del árbol.*

Así mismo el cuerpo humano saca toda su robustez y vida del mundo exterior, por medio del estómago; de modo tal, que, cuando el estómago no funciona bien ó se halla enfermo, nosotros enfermamos también. Todas las enfermedades se originan, casi, de este modo, y sólo una cura hay para ellas: *el renovar la digestión.* El Jarabe Curativo de la Madre Seigel logra esto como ningún otro remedio lo logra, y entonces restituye la salud. Nadie conoce el secreto de esta acción, pero nosotros conocemos sus ingredientes, y eso basta.

Sienpre que las gentes lo usen cuando se manifieste la enfermedad, vivirán tanto como aquel roble. ¿Y porqué no ha de ser así? 2

